

ՏԱՍՆ ԵՒ ԻՆՆԵՐՈՐԻ ՏԱՐԻ

ԻՐԱՆ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռուբ.
Առանձին համարները 7 կոպեկով.

Թիֆլիսում գրվում են միմյանի խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցեն. Тифлисъ. Редакция «Мшакъ».
Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և առն օրերէն)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեղումով.

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաբանչիւր բառին 2 կոպեկ.

ՌՈՎԱՆԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ներքին ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ. Ռուս բոլորների կար-
ծիքը կօխի լիմֆայի մասին. Ինչի նշան է այս.
Նամակ խմբագրին. Նամակ խմբագրին. Նամակ
խմբագրին. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒ-
ԹՅՈՒՆ. Անդրկասկան աղբիւրները Պարսկաստա-
նում. Տեղեկութիւններ թիւրքաց Հայաստանից.
Արտաքին լուրեր.—ԽՈՒՆ ԼՈՐԵՐ.—ՀԵՌԱԳԻՐ-
ՆԵՐ.—ԲՈՐՍՍ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱ-
ՍԻՐԱԿԱՆ. Զէլեր.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՌՈՒՍ ԲՈՒՅՆԵՐԻ ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԿՈՒՅԻ ԼԻՄԲԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ

Պրոգնոզի յիշատակին նորերումս կայացած
ուսումնական համադրումը ժողովում է միջին
այսօր—վիճարանութիւններ եղան կօխի լիմֆայի
գործածութեան հետեւնները մասին:

Պրոգնոզ ԲՈՒՅՆԵՐԻ ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԿՈՒՅԻ ԼԻՄԲԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ. Երբեք այն իրողութեան վրայ, որ նոյն
խոսքի վերաբերյալ ամենաներքին լիմֆայի շատ զգուշ
կերպով են վերաբերում դէպի կօխի զուր:

Պրոգնոզ ԳԱՐԴԻՆԱԼ ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԿՈՒՅԻ ԼԻՄԲԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ. Երբեք այն իրողութեան վրայ, որ նոյն
խոսքի վերաբերյալ ամենաներքին լիմֆայի շատ զգուշ
կերպով են վերաբերում դէպի կօխի զուր:

ԲՈՒՅՆԵՐԻ ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԿՈՒՅԻ ԼԻՄԲԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ. Երբեք այն իրողութեան վրայ, որ նոյն
խոսքի վերաբերյալ ամենաներքին լիմֆայի շատ զգուշ
կերպով են վերաբերում դէպի կօխի զուր:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԶԵԼԵՐ

III

Ի հարկէ ոչինչ եւ չունեցաւ Երեւանի աղայի
մօտ ժողովուած խաւանների այդ խորհուրդը,
բայց այն, որ նորոգեց ծերունոց թախիծը և յու-
սահանքները միւսներին, որոնք երկար իրանց
բազմաթիւ ցանկեր վրայ խօսեցուց յետոյ, ցրվե-
ցան ապառաժ ճանապարհով իր մօտ:

Մինչ այս մինչ այն հարկահան իղէղները և
Չէլեր Մուստաֆան սկսում էին մեծ քայլերով
առաջ դիմել:

Երբեք օրը նրանք անցկացրին 15 հայ և
թուրք գիւղացիների տաւարների գնահատումով,
հաւաքեցին ինչ որ կարողացան, ձեռքեցին որին
որ կամեցան, Չէլերը ունի գոմում ժողովեց բա-
ւական տաւար, որոնց բոլորի վրայ նա ծախեց
էր 1000 դուրուշ և քաղաքում 3000-ով անշուշտ
կը ծախէր: անխիղճ, անխիղճ էր նրա առեւտուրը
թաղական քաղաքաբարոյութեան, համոզողական
ձեռքի և խորհրդատու բարերարի գիմակների
տակ. ժպտում էր հարկահանը երբ տեսնում էր
թէ ինչ հնչողութեամբ կարողանում է իր տեսա-
կի երեսները քայքայել և գրպանը ուռեցնել,
զուսպանում էր գիւղացիների միակողմնակի և
ծիծաղալարժէք գնումով նրանց մաշկ յուսահան
դէմքերը, վախկոտ ստրկական հայեացքները ու
տաւարներին ետանդը, որով լցված, նրանք գոմե-

Պրոգնոզ ԿԻՆԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԿՈՒՅԻ ԼԻՄԲԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ. Երբեք այն իրողութեան վրայ, որ նոյն
խոսքի վերաբերյալ ամենաներքին լիմֆայի շատ զգուշ
կերպով են վերաբերում դէպի կօխի զուր:

Այնպիսի հոգեւոր պրոգնոզ ՍԿԻՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԿՈՒՅԻ ԼԻՄԲԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ. Երբեք այն իրողութեան վրայ, որ նոյն
խոսքի վերաբերյալ ամենաներքին լիմֆայի շատ զգուշ
կերպով են վերաբերում դէպի կօխի զուր:

ԻՆՆԵՐՈՐԻ ՏԱՐԻ

Թիֆլիսը գլուխը կորցրել է: Երկու շաբաթ է
ինչ Թիֆլիսում խօսելու, վիճելու, գրելու, ողբո-
րելու, մինչև իսկ կուսելու նիւթը երկու կին և
մի տղամարդ են: Նիկիտա, Ժիւղիկ և Բէյդա-
ուր:

Թիֆլիս ասելով, ի հարկէ, այս դէպքում չը
պէտք է հասկանալ 100 հազար ընտելի ունեցող
քաղաքի այն ստուար դասակարգը, որն օրն ի
բուն աշխատում, աշխատում և աշխատում է և
հաղիւ կարողանում է մի կտոր հաց գտնել իր
համար, և որը երբեք միջոց չունի իրան ուրա-
խացնելու և զուարճացնելու համար:

Այս դէպքում Թիֆլիս ասելով, պէտք է հաս-
կանալ քաղաքացիների երջանիկ մասը, որն իրան
ուրախացնելու համար ուղիւ և ուղիւ չէ խնա-
յում,—այն է Թիֆլիսի պարարտացած, կոկիված,
նոյն իսկ կրթված համարվող մասը, որը Ժիւղի-
կի, Բէյդաուրի նմանների անունները դեռ հե-

ռուցի գիտէ, և որն իրան ամօթ կը համարէ ան-
գիր չլինելու Եօպենի, Լիստի, Բեթսօմէնի
անունները և դրանց երաժշտական ստեղծագոր-
ծութիւնների գէթ փշաքնները...

Ահա այդ դասակարգն է, որ երկու շաբաթ է
բուն չունի երկու շաբաթ է քաղաքային թա-
րօնը և բանկի թատրոնը, դրանց հետ միասին
էլ «Լոնդոն» և «Կապիլա» հիւրանոցները հանդի-
սատես են լինում, թէ ինչպէս ջահիլ օրերների
հետ միասին նշնելու աղջիկ ունեցող մայրերը և ե-
րիտասարդների հետ միասին պակսելու օրդը
ունեցող ծերերը իրանց բողազները պատում են
«vive» և «կեցցէ» կանչելով, թէ ինչպէս հաղա-
բաւոր մարդիկ միմեանց զուրկ են ջարդում, և
թէ է մեծ միմեանց ոտի տակ են տալիս, որ
աւելի առաջ գնան, աւելի մօտիկ տեսնեն «օր-
վայ հերոսներին», նրանցից մի ժպիտ, մի թա-
ռամած ծաղիկ, կամ պատուած թաղկնակի մի
կտոր ստանան... Եւ այդ բոլորի հետ միասին
գոյնգոյն բնագիւղական կրակ, երաժշտութիւն, և
մի այնպիսի կատաղի ողբերգութիւն, որ ստիպում
է մարդկանց ձեռքերի վրա բարձրացնել օրվայ
հերոսներին և յետ լծել կառքի ձիաները և ինք-
նակամ կերպով, մի քաղկէ մէջ մարդուց ձի
դառնալ և քաշել այն կառքը, որի մէջ բազմել է
օրվայ հերոսներն...

Եւ այդ կատաղի, ինքնամոռացութեան հաս-
ցած ողբերգութիւնը միայն թատրոնների շուրջը
չէ, նա տարածված է թատրոնից շատ հեռու
Խանութների պատուհանները հասարակութիւնը
գծվեցողների պատկերներով են զարդարված:
Տեղական երկու պատկերազարդ շաբաթաթեր-
թերն էլ, միմեանց հետ մրցելու համար այս ա-
ռիթմի են օգտու քաղիւ: Երաժշտական պատկեր-
ներ, ահագին յօդուածներ, ծաղկաբոյլներ, հա-
ւերներ, շաղկապ, Նիկիտա այսօր այն ինչ տեղի
էր ծաղում, գիտէր, Ժիւղիկի հետ այն ինչ մարդն
էր թնայեցել գնում, գիտէր, Բէյդաուրը այս
քան ինչ գին է խմում,—մի շաբաթ այդպիսի
կենսագրական տեղեկութիւններ Թիֆլիսի հիւրե-
րի կենսաբանք...

Եւ այդ բոլոր շարժումը, այդ բոլոր ինքնամո-
ռացութիւնը, իրարանցումը, աղմուկները, որոնց
հետ միասին Թիֆլիսը երկու շաբաթվայ ընթաց-

քում 30 հազար ռուբլի գումար ներս մտցրեց
թատրոնների կասսաները,—ում համար և ինչի
համար. նրա համար, որ Նիկիտա լաւ երգում է,
Ժիւղիկ լաւ խաղում է, Բէյդաուրը լաւ անում
է:

Положимъ что Александръ Македонскій былъ
великій человекъ, но....

Թիֆլիսը համարվում է երաժշտութեան տեղեկ
քաղաք, կովկասեցին համարվում է ծանրաբարոյ
մարդ: Բայց, Աստուած վկայ, նոյն իսկ Պարիզը
և Թիֆլիսի ֆրանսիացիները կը նախանձեն Թիֆ-
լիսի երեսկայութեանը:

Ո՞ր օպերային երգչուհու համար ասէք Թիֆլիսը
բնագիւղական կրակ չէ վառել, որ նոյն իսկ միջակ
օրերի համար ասէք, որ Թիֆլիսի կանայք
խեղճից չեն գնացել, փունջեր չեն կապել և հա-
մարում են ուղարկել...

Բայց միթէ ճշմարիտ, Թիֆլիսի այդ պարա-
տացած, կոկիված և խառնվեցող համարվող դա-
սակարգը այնքան վառվում, որ զուրկ է դա-
նում է:

Նրանի թէ այդպէս լինէր: Այնպիսի մէջ երեւ-
լի դէպքեր են տեղի ունենում: Թիֆլիսը խուլ է
մնում:

Քաղաքական, գիտական աշխարհներում մեծ-
մեծ փոփոխութիւններ են լինում,—Թիֆլիսը
մոռնոյ է մնում:

Իր քիչ տակ, քաղաքի մէջ, պատահում են հա-
սարակական դժբաղդութիւններ, տեղի են ունե-
նում դէպքեր, որոնք պէտք է քաղաքի հասկացող
մասերի հետաքրքրութիւնը շարժեն. հրապարակ
են գալիս հասարակական հարցեր, Թիֆլիսն էլ
խուլ ու մոռնոյ է:

Եւ անհայտ միշտ քնած, միշտ թմբած, հարե-
ւանի դժբաղդութեան վրայ ստանալով թաղա-
նայող, մտաւոր կենսաբան խոյս տուող, և բարո-
յական մեղեդիներ հնչանք ցոյց տալով քա-
ղաքը միանգամից գծվում, խեղճ կորցնում
և միջից կէս է լինում, երբ թատրոնի բեմի
վրայ տեսնում է մի գեղեցիկ երգչուհի, կամ մի
լաւ անող, կամ խաղացող...

Ասացե՛ք, ի սէր մարդկութեան, դա մեղեդի-
ութեան նշան է, թէ վերածնութեան...

Խ. Մ.

նեղով նրա մոլեգին ակնարկը՝ գունամաքիվեց.

—Ինչպէս, հարցրեց նա—կոմի գեռ աւելի էլ
արժի:

—Ի հարկէ, խօսեց թիւրքը աւելի հաստատուն
ձայնով—իմ կողմ 3 մէջիդով եմ աւելի ետ:

—Չէ՛կէք եւ քան զես ապշում էր. նա կարծեց
թէ թիւրքը ցաւից գծվում էր:

—Ինչ եւ ասում, միսիւման, 3 մէջիդով
առած կովիդ հինգ մէջիդ եթէ տամ, չես տա:

—Չեմ տա, չըթուաները պրկեց թիւրքը:

—Վա՛հ, էլ ինչ ունիս ասելիք, քեզ երկու
մէջիդ էլ չա՛մ և տալիս, մէջ մտաւ հարկահանը:

—Շտաբակալ եմ, ժպտալով դառնութեամբ թիւր-
քը—իսկ քեզ ինչքան եմ պարտ:

—Հինգ մէջիդ:

—Թիւրքը քիչ վարանեց, յետոյ ցնցվեց և կար-
ծես վառելով չը վախեցաւ, խօսեց.

—Այդ ինչպէս բան է, որ չորս օրից ի վեր
բոլոր հարկ վճարողներն էլ 5 մէջիդ պարտը ու-
նեն քեզ, ոչ աւելի և ոչ էլ պակաս:

—Հարկահանը նոյնպէս գունամաքիվեց, դէմքը
կնճռեց և գուռաց.

—Քեզ ի՛նչ, դու քո հարկը վճարի և կորսուի
դնա: Յետոյ նայեց ստաւերներին, որոնք մի քայլ
առաջ եկան դէպի գիւղացին:

—Գիւղացին տեսաւ այդ առաջացումը, ետ
քաշվեց, մի չնշտակի հայեացք ձգեց Չէլերի վրա
և ասեց.

—Այնու ամենայնիւ կովի 5 մէջիդով չեմ տա:

—Ինչպէս, հարցրեց Չէլերը քիչ զսպված ձայ-
նով. վախ էր գգում. մի ինչ որ վատ բանի հոտ
էր առնում:

—Որովհետեւ, ասեց գիւղացին—եթէ հինգ
մէջիդ տաս, իմ գրպանս ոչինչ չի մնալու, իսկ
դու փողոթնիս եւ կորցնելու եմ կովին տուածս
3 մէջիդը:

Չէ՛կէք նստած տեղից բարձրացաւ, մի ակնարկ
ձգեց հարկահանի վրա և իր չիթթութիւնը ծած-
կեց մէջտեղ բերած կովը ճնշելով:

—Եւ դու կորսում ես համարում թաղաւորին
տուած փողը, դուքայ հարկահանը:

—Աստուած չանի, պատասխանեց գիւղացին,
յետոյ ուղեց շարունակել, բայց բերանը փակեց,
մի քայլ ետ քաշվեց ու առանց կտ նայելու հե-
ռացաւ:

Նրա հեռանալու ժամանակ, Չէլերը կանգ ա-
ռաւ կովին զննելուց, նայեց գիւղացու ետինը,
մօտեցաւ հարկահանին և ցած ձայնով ասեց.

—Հուսաւ անհեղ, քանի քամին փոթորկելի չէ
փոխվել... ես հրաժարվում եմ այլ եւս այստեղ
անապատն գնելուց:

—Իսկ միւսները, հարցրեց զարմացած հարկա-
հանը:

—Ուրեմն է ժողովածդ:

—2000 դուրուշ:

—Բաւականացիր առ այժմ, գնանք միւս գիւ-
ղերը, յետոյ այս գիւղին էլ կայցեցնեմ:

Եւ այդպէս, չորրորդ օրվայ երեկոյան, հարկա-
հանը, Չէլերը և ստաւերները զուրս գալով ֆոփա-
ւից Աշխմեղեք հասան:

Աշխմեղեք եկողը միշտ Երեւանի աղայի տանն
էր իջնում, ուստի հարկահանը և Չէլերն էլ նրա
տունը գնացին:

Երեւանի աղայի ստանութեամբ ընդունեց նրանց,

ՆԱՍԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Գանձակ, 10 մարտի

«Մշակ» լրագրի № 23-ում, Գանձակից, բարեկարգիչ Ալիքան քահանայն պատասխանելով նոր լրագրի № 13-ում պատգամաւորների ընտրութեան ժամանակ պատահած զեղծումները մասին տպւած նամակին, վերջացնում է հետեւեալ բառերով. «Յանկարէ եր, որ գաւառական թղթաւորներն աւելի բարեկարգ լինին և լրագրութեանը չը մտորեցնէին իրանց տուած անհիմն տեղեկութիւններով»: Նախ տէր հայր, ասում էք, որ ս. Լուսաւորիչ եկեղեցու ծխականները կանգնած էին լոկ իւրը հանդիսատեսներ և նրանցից միայն մէկն անդիտակցեալք ըլնէ էր տուել, այն էլ ոչնչացրիք: Գաւ չէիք, որ Չայու անտանալ թաղի և եկեղեցու դպրոցի բնակիչներն ընդունում էիք որպէս ժամաւորներ, ինչպէս ս. Յովհաննէս մայր եկեղեցու մօտ ընտելութիւնը և նրանց տուած ընդունելը համարում էիք օրինաւոր, չը նայելով որ նրանք ծխականներ են ս. Լուսաւորիչ եկեղեցու: Այդ կամ դրանց նմանները չէին նոյն ժողովում արձանագրութիւն կազմելու պատճառը, որպէս զի կարելի լինէր որոշել թէ ծխականները և թէ ձեր կարծեցեալ ժամաւորներն առանձին առանձին որքան ձայնով են մասնակցում ընտրութեանը, և չէ որ այս ձեր կողմնուց յետոյ ս. Լուսաւորիչ եկեղեցու ծխականները զարչիւծը և հեռացաւ, մնացած աննշան մասից ընտրութեանը մասնակցեցին 4 հոգի, որոնց ընդունին ընդունեցիք որպէս ժամաւորներ: Զէ որ նրանք էին իրանց անտեղի և անիրաւացի խօսակցութիւններով աղմուկներ և անկարգութիւններ առաջացնում: Միթէ այն է նշանակում հանդիսատեսներ լինել և անդիտակցեալք ըլնէ տալը:

Երբորդ կամենալով հերքել, գրում էք թէ ընտրութիւնը չէ եղել առաւօտեան 8 ժամին, այլ նշանակել էք առաւօտեան ժամաւորութիւնից յետոյ: Իմ և ձեր ասածի մէջ ժամանակի դանազանութիւն չեմ տեսնում (բացի բառերի դանազանութիւնից), այս չէ որ Գանձակում առաւօտեան ժամաւորութիւնը վերջանում է 8 ժամին, երբեմն էլ գեո աւելի շուտ:

Երբորդ մտաբերում էք ս. Յովհաննէս մայր եկեղեցու ծխականի խօսքը, որ ասաց. «տէր հայր, ձեր այս զեղծումները համար կը բողբոսեմ իշխանութեանը», որի ներկայութեամբ ոտնակոխ էլք անում ծխականների իրաւունքը:

Զորորդ դուք արդարաւոր էք թէ ընդգծեալը պատարագից յետոյ վերադարձիք տէրերին, իսկ այն թղթերը, որոնք ստորագրութիւն չունէին, ոչնչացրիք: Եթէ այդպէս էր, որոնցից ընկաւ ընդգծեալք մէջ այն ընդթողելով, որ ծխականները նկատելով երան համոզեց և հետագոտութիւն անելուց յետոյ պարզեց, որ ընդթողելով

տուեղն այն ժողովում չը կար: Այս է նշանակում վաղորդ ժողովում ընդթողելն ոչնչացնելը:

Հինգերորդ՝ միտարար ամսի 3-ի պատգամաւորներն արձանագրութիւն կազմելով երեցիութանի ընտրութիւնից հրաժարվեցան, առարկելով թէ իրանց ընտրութիւնն ապօրինի է, որովհետեւ նրանք ընտրված էին 54 հոգուց, որոնց մէջ և կապին 4 հոգի ս. Լուսաւորիչ եկեղեցու ծխականներ: Այդ արձանագրութիւնը դուք չէք գրել և այդ օրը պատգամաւորները զեղծումներ չմասն չեն խօսացել: Միթէ դուք այդքան թույլ յիշողութիւն ունէք:

Վեցերորդ՝ երեցիութանի ընտրութեան մասին, որ իւրեք թէ կանխօրէն ծանուցումներ են եղել եկեղեցու մէջ, երբ է եղել և ով է այդ ծանուցումներ անողը.— ոչ դք չը գիտէ: Բացի այն, որ ընտրութեան նշանակած օրը, առաւօտեան ժամաւորութիւնից յետոյ, սրբազան յաջորդն երեցիութանի ընտրութիւնն անհրաժեշտ համարելով՝ հրաւիրեց ժամաւորներին եկեղեցու մէջ մնալ և երեցիութանի ընտրութեան համար պատգամաւորները ընտրութիւնը վերջացնել: Եթէ ձեր կանխօրէն բառը դրան էք վերաբերում, թող Աստուած ներկան անցնալ համարի:

Գալով երեցիութանի երեք ամիս պաշտօնավարութեան լրանալուն, այդ կէտը թողնում եմ առանց պատասխանի, ըստ որում Թիֆլիսի վիճակային կոմիտեի անդամները երեցիութանի ընտրութիւնը ժամանակից շուտ համարելով՝ հրամայել է տեղական հոգեւոր իշխանութեանը՝ դադարեցնել ընտրութիւնը և ստիպել երեք ամիս մինչև պաշտօնավարութեան լրանալը: Երբեք չէի կարող երևակայել, որ դէթ մի ամենահասարակ մարդ կարողանար իրան իրաւունք տալ հասարակութեան մէջ կատարված իրողութիւնը յեղաշրջել: Այդ բոլորից յետոյ, էլի երկու խօսք նամակագրի հասցէին. բարեկից լինելու համար լոկ բառերը բաւական չեն, այլ համապատասխան գործ է հարկաւոր:

Միակն

ՆԱՍԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Թիֆլիս, 18 մարտի

«Արձագանք» շաբաթաթերթի 2-օրը համարում խմբագրութիւնը «Արեւել» օրաթերթից արտատպել է հետեւեալ թատերական յայտարարութիւնը:

«Յառաջիկայ երկուշաբթի գիշեր, 18 փետրվարի, արտասովոր ներկայացում մը պիտի տրուի ի նոր թատրոն, հայ դերասանաց կողմէ, առաջնորդութեամբ Մարգարէտ Պետրոս Էփենդի: Ներկայացվելիք խաղերն են՝ «Յովսէփ Եգիպտոսէ» թատերգութիւն 1 յառաջաբանով և 3 արարածով, թուրքերէն լեզուով և ծիծաղաւարտ դաւանա

տարեց և ուշադրութեամբ դիտեց գիւղից դուրս գնացող նախիրը:

—Ներկայեան պիտի գործ սկսել, մոռաց նա ինչպէս երևում է, այստեղ էլ կան լաւ անասուններ:

Գիւղի յետոյ հարկահանն էլ զարմեց, բայց Եփենդի աղան դու չէր երևում. գիւղացիք եթէ պատահմամբ անցնում էին երկու պաշտօնականներ առջեւից, վախկոտ հայացքներ էին ձգում նրանց վրա, խոնարհութեամբ բարեւում էին և կարծես փախչում էին, վախկոտով նրանց հարցմունքները:

Երբեք Մուստաֆա աղան այդպէս սառն ընդունելութեան չէր հանդիպել գիւղերում. նա դարմացել էր:

—Ա՛, ասում էր նա—երևի կարծում են թէ մենք վախկոտ ենք լինելու, կը վախկոտանք իրանց դիտեցած օրերներէից. տեսներ...

Վերջապէս Եփենդի աղան դուրս եկաւ խրճիթից և նստեց մայթի վրա: Հարկահանը և ջէլքը նրան մօտեցան:

—Բարեւ, Եփենդի աղա, ասեց հայտնութեամբ հարկահանը նստելով նրա մօտ—ինչ ես կարծում, անձրեւ չի գալու:

—Կը գայ, ասեց ծերունին—բայց ոչ թէ ցերեկը, այլ գիշերը կը գայ:

—Այս անձրեւները ձեզ օգտակար են, միջ մտա ջէլքը:

Եփենդի աղան չեղապի նրան նայեց և սառն ու կէս բերնով պատասխանեց:

—Անձրեւները ամեն ժամանակ օգտակար են:

—Բայց, խօսեց հարկահանը—ես լսել եմ, որ

մե... Այդ առիթով նոյն խմբագրութիւնը յանդիմանութիւններ կարգաւոր զարմանք կը յայտնէ այսպէս.

«Թատերական արտասովոր ներկայացում հայ դերասանաց կողմէ թուրքերէն լեզուով, գիւղերը խիստ հախաւոր, տարին մի անգամ արուած ի վ. Պոլիս, աւել քան թէ անաղբօնիզմ (տարադէպ երևոյթ) է, եթէ չստենք կատարեալ մի խաղաստակութիւն վ. Պոլիս հայ հասարակութեան համար»:

Զարմանալի է յիշել, այդ խմբագրութիւնը դեռ չէ գիտեր, որ թէ վ. Պոլիս և թէ դաւառներ մէջ, մի հայ դերասանական խմբի կողմանէ հայերէն լեզուով ներկայացումներ տալն վաղուց արդեւալ է: Միայն դպրոցի աշակերտներն և ինքնուրոյն կարող են հայերէն ներկայացումներ տալ ի նպաստ դպրոցին: Եւ վերջի տարիներս պ. Աղամանլին թոյլ տրվեց, այն էլ մի որ և իցէ դրամայի մի քանի տեսարաններն:

Իսկ եթէ չարթաթիւններ կը յանդիմանէ կամ կը դարձնայ, որ վ. Պոլիս մէջ տարին մի անգամ ներկայացում կը տան, դարձեալ կը սխալվի, որովհետեւ ամեն տարի թատերական սեղօնի ժամանակներն ներկայացումներ կանոնաւոր կերպով կը շարունակվին, միայն այս տարի կերել տեղի չունեցան: Գրաւ պատճառն էլ ամենի հասկանալի է:

Ծիծաղելի չէ ուրեմն մի խմբագրութեան կողմից առանց գործի ծանօթ լինելու և առանց փաստերի յանդիմանութիւններ կարգաւ, ծաղրել և չեղած բանը Վատարեալ խաղաստակութիւն համարել:—Զարձակվելու համար հիմք ունենալու է, թէ ոչ:

Խմբագրաւոր, խնդրում եմ, պ. խմբագիր, ներկայիս հրատարակութեանը տեղ տալ ձեր լրագրի էջերին մէջ, իրրեք թիֆլիսեան ազգայինների ցանկութեան արտայայտութիւն:

Մ. Երմեան

ՆԱՍԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Թիֆլիս, մարտի 18-ին

Պատուական «Մշակ» լրագրից մէջ տպւած «Ներկայեան ուսումնարանի կարճատու հաշի մասին ասված էր, որ տոկոսների վերաբերմամբ այդ հաշի մէջ ոչինչ չէր յիշատ: Մի քանի խօսք հարկաւոր եմ համարում աւել այդ առարկայի մասին, որը կը խնդրեմ տպագրել հասարակութեան գիտութեան համար:

Ներսիսեան ուսումնարանի տարեկարծին կարգաւորած հաշին իսկապէս մի կարճատու պատկեր էր նրա անտեսական դրութեան, որովհետեւ աւելի մանրամասն թուանշաններ առաջ բերելն արդէ իսկ նախապէս կարող էր ձանձրութիւն պատճառել հանդիսականներին: Հանդէսում, կարգաւորած հաշի մէջ կտակներով և յայտնի պայ

հաւճքի ժամանակ անձրեւները վնաս են տալիս:

—Այո, եթէ չափաւորեց զայ, ամեն բան իր չափն ունի, չափից երբ դուրս գայ՝ վնաս կը տայ... այո, ամեն բանը իր չափն ունի, նայ իսկ ուտելը, նոյն իսկ...

Եւ կանգն առաւ ու վարանեց:

—Նայ իսկ ինչ, հարցրեց ջէլքը, որ սկսում էր տաքանալ, հասկանալով թէ ծերունին ուր պիտի հասնէր:

—Նայ իսկ, գոչեց ծերունին վճռական ձայնով—նոյն իսկ նախապէս, գրկիլը:

Ասեց, նայեց ջէլքին, ծիծաղ դրա զաւաղանի վրա և սկսեց աղօթել:

Հարկահանը և ջէլքը մնացին միմեանց երեսին նայելով:

—Հրա՛, ասեց ջէլքը—մարդիկ կարողանում են փակել ջարի, ծառի և հողի բերանը, կարել նրանց լեզուը:

—Եփենդի մի վի՛ ախարկ ձեռք նրա վրա, դանդաղութեամբ բարձրացաւ, քայլեց դէպի խորճիթը և ասեց.

—Ինձ ներեցէք, պէտք է դառն դնամ:

Հարկահանը, որը մինչև այդ ժամանակ լուսթեամբ ունկնդրել էր այդ խօսակցութեան, ծերունիի խրճիթ մտնելուց յետոյ, դարձաւ ջէլքին և ծիծաղելով ասեց.

—Լաւ մօլա է այս ծերունին չէ, Մուստաֆա աղա...

—Վատագուր մօլա է, պատասխանեց մտախոյ ջէլքը—նրան զիպչել չէ կարելի. նրանից էլ աւելիք ունեւ:

—167 դուրուչ:

մաններով ընծայած գումարները ցոյց են տուած միայն տոմսերով և այդ տոմսերի մէջ գտնվում են և անցեալ ժամանակների տոկոսները բարդված սկզբնական նուիրած գումարի վրա: Այսպէս

1) Էփենդիների սկզբնական նուիրած գումարն եղել է 62,000 ռուբլի, այժմ է հաշի մէջ ցոյց տուած 64,000 ռուբլի, 2) պ. Ռոսինեանց նուիրել է 400 ռ., իսկ այժմ տոկոսները վրան դադարեցնել է 950 ռ., 3) Տէր-Ղաւթեանց 2,500 ռ. այժմ դարձել է 3945 ռ., 4) Սամուէլեանց 1,500 ռ., այժմ դարձել է 3,400 ռ., 5) Երուսալեմական 5,000 ռ. այժմ դարձել է 5,200 ռ., 6) Նսայի կաթիկոպոսի 5,000 ռ. այժմ դարձել է 6,600 ռ., 7) պ. Մարկոսեանց 600 ռ. այժմ դարձել է 700 ռ., 8) պ. Բայանդուրեանց 1,000 ռ. այժմ դարձել է 1,150 ռ. և այլն և այլն...

Հանդուցեալ Էփենդիների, Վարդանեանցի, Վահագնի, Կաթիկոսի, Երուսալեմական և Շիւթեանցի գումարների տոկոսը գործ է դրվում համաձայն նուիրատուների կամքին, իսկ Նսայի վարդապետի (այժմ կաթիկոպոսի) գումարի տոկոսը բարդվելու է նրա մայր գումարի վրա, մինչև որ բաղկանայ 10,000 ռուբլի:

Կալուածներէից և միւս աղբիւրներից ստացած արդիւնքը տարբայ ընթացեալ ծախսվում է ուսումնարանի պիտոյքների համար: Ուսումնարանի հաշիւները պահվում են ամենայն խստութեամբ և մասեաններով և հոգաբարձական օրապարտիկներով, իսկ ամենախոշոր աղաւա գումարն անգամ իսկոյն պահվում է բանկ թէպէտ և կարծ միջոցով լինի, չանցնողութեան համար, մինչև նրա գործադրութիւնը:

Հոգաբարձու Ներսիսեան ազգային հոգևոր դպրանոցի Յակոբ Տէր-Յովհաննիսեան.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՌԻՆԻ

Մի մի անգամ համալսելի են ստացվում մեր խմբագրութեան մէջ, որոնցով դանդաղում են, թէ փող են ուղարկել Թիֆլիսում կամ ուրիշ տեղեր լրագրիչների խմբագրութեան, բայց լրագրիչները չեն ստանում: Այդպիսի մի նամակ էլ այս օրերս ստացանք Աղստաֆայից, հետն էլ ճանապարհածախար, որով նոյնպէս խնդրում են բերել տալ իրանց գրված լրագրիչները: Յայտնում ենք մի անգամ ընդ միշտ, որ այդպիսի խնդիրները կը թողնենք առանց ուշադրութեան, առաջարկում ենք յետ ստանալ մեզ ուղարկված մի քանի լրագրիչները և երբեք չը դիմել մեզ այդ տեսակ խնդիրներով:

Երևանեան նոր հասանալիս, դենբալ Ֆրոյն արդէն ուղևորվել է Թիֆլիսից դէպի իր հոր ծառայութեան տեղը:

ԱՂԱՏԱՖԱՅԻՑ մեզ գրում են. «Սրանից 5-6

—Ձեռք քաշի դրանից, պապ թէ ոչ կը կորցնիս բոլորը:

—Ձեռք քաշեմ, ծիծաղեց հարկահանը—ամենից առաջ այդ շատախօս մօլայի մօրուքը պիտի թափահարեմ:

—Վախկոտը այդ մօրուքից թափկիլը ստանաներից:

—Այ իմ թափախաները, ասեց հարկահանը հեռվում կանգնած սուրբիկները ցոյց տալով:

—Կու գիտես, ասեց ջէլքը ուսերը թօթիկելով—ես չեմ գնի դրա անասուններից:

—Ձեռք գնի, գոչեց կատաղած հարկահանը ուրեմն դու վախկոտ ես այդ քեանքիմա մօլիցից:

—Վախկոտ եմ:

—Կո... և դեռ եկել ես ինձ օգնելու, լմիր Մուստաֆա, եթէ դու քեզ ներկայացրած աւարներից մէկը անբժիւս գնեալ, կը հրապարակ ներք:

—Ձեռքը մի լուս հեղանական ժպիտով նրան նայեց և թողնելով հարկահանին կատաղած դուրս եկաւ:

—Լաւ ուրեմն, մոռաց նրա ետեւից հարկահանը—տեսները ինչ ունի այս ծեր. շատախօսը որ Մուստաֆան չան պէս վախկոտ է նրանից տեսները... առաքինի, գոռաց նա զինուորական զաւաղաւոր—կտեղիս եկէք:

Եւ ձեռքը կանխելով մէջքին, դիմաց դէպի

(Կը շարունակվի)

U. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՈՐՍԱ			— — — — —		
Մարտի 19-ին			— — — — —		
Լոնդոնի վրա 10 ֆունտ արծե . . .	84	—	—	222	—
Բեռլինի վրա 100 մարկ . . .	41	20	—	104	62
Փարիզի վրա 100 ֆրանկ . . .	33	30	—	100	—
Ռուսի . . .	6	76	—	97	87
Մադրասի կուպոններ . . .	135	—	—	101	50
Արժույթ . . .	1	06	—	101	62
Բորսային դիվիդենդներ . . .	4	50	—	136	12
Պետ. բանկի 5% տոկոս . . .	102	87	—	101	25
— — — — —	101	—	—	—	—
— — — — —	100	—	—	—	—
— — — — —	100	75	—	—	—
— — — — —	100	50	—	—	—
— — — — —	101	25	—	—	—
6% ոսկեայ բոնդ . . .	142	25	—	—	—
4% ոսկեայ փոխառություն . . .	—	—	—	—	—
Արժույթ 5% փոխառ. 1-ին շրջ. . .	102	62	—	—	—
— — — — —	2-րդ	102	—	—	—
— — — — —	3-րդ	103	—	—	—
Ներքին 5% առաջին փոխառութ. . .	237	—	—	—	—

Մի պատուաւոր ԸՆՏԱՆԻՔ կամենում է իր մօտ պահել զիշերթիկ մանուկները, աշակերտներ կամ աշակերտուհիներ, ընտանիքի գաւազները դուստրը և որդին, որոնք ուսանում են գիմնազիաներում, առաջինը 8-րդ, իսկ երկրորդը 6-րդ դասարանում, կարող են պատրաստել աշակերտներին ուսումնարանների ստորին դասարաններում, համար և թիւերի հետ կրկնութիւններ անել, նմանապէս պարսպել նրանց հետ հայոց լեզուից: Հասցէն հարցնել «Մշակի» և «Աղբիւրի» խմբագրատներում:

8—10

Молодой человек, КАНДИДАТЪ ЕСТЕСТВЕННЫХЪ НАУКЪ, хочѣ бытъ уроки. Объ адресѣ спроситъ въ редакціи „Мшакъ“.

Մի երեսասար, ԿԱՆԴԻԴԱՏ ԲԵՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ, ՅԱՆԿԱՆՈՒՄ Է ՄԱՍՆԱԿԱՆ ՌԻՆԵՆՍԱԼ: Կարող է պատրաստել միջնակարգ դպրոցների համար և կրկնութիւններ անել: Յանկարգողները հասցէն կարող են խմանալ «Մշակի» խմբագրատներում:

3—5

ՅԻՐԱՀԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Յ. ԹԱՅԻՐՈՎԻ ԵՒ Կ. ԱԼԻԽԱՆՈՎԻ

Սրանով յայտնում է, որ զործարանի արդիւններէնց ՍԵՂԱՆԻ ԸՆՏԻՐ ԶԵՐԸ ֆունտանոց և երկու ֆունտանոց արտադրութեամբ նոյնպէս և ՀԱՍԱՐԱԿ ԶԵՐԸ փաճառվում է հետևեալ խանութներում: 1) ԳԵՂԱՐՈՐԾԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆԻՆԵՐԻ փաճառումն ԿՈՎԿԱՍՏԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ մէջ, 2) Ա. Պ. ՅԱԿՈԲՈՎԻ մօտ, ԳՅՈՐԺԻՆՍԿԻ պրօսպեկտում, իշխան Մոլոմոսովի տանը, 3) ՇԱԳԻՆԻ „Русская торговля“ անունով մագազինում, ԳՅՈՐԺԻՆՍԿԻ պրօսպեկտում, իշխ. Օրբելեանի տանը, 4) ԳԻՂ-ՋՈՒՐԱՐՈՎԻ մօտ, Պոլշինսկի փողոցում, տուն Բէկմարեզովի, 5) ՄԻՐՋԱԽԱՆՈՎԻ մագազինում, Պոլշինսկի փողոցում, Միրիմանովի տանը, 6) „Надежда“ անունով ԲԱԿԻՆԻԿ-ՄԵԼԻՔՈՎԻ մագազինում, Սկայովսկի փողոցում, Ուլանցովի տանը, 7) Գ. ԲԱԿԱՐՈՎԻ մօտ, Նիկոլայեւսկի փողոցում, տեխանի տանը, 8) Ա. ԽՈՒՂԱՐՈՎԻ մօտ, Նիկոլայեւսկի փողոցում, տուն Լժնգովի, 9) ԱՍՏՆՈՐՈՎԻ մօտ, Միկայիլովի փողոցում, Սկիլիցկու տանը, 10) ԲԱԿԱՐՈՎԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ, Սոլաշովի Բաղարում, 11) ԲԱԿԱՐՈՎԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԹԵՂԵՐԻ Մայրանի վրա և 12) ԲԱԿԱՐՈՎԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Հաւաքարի հրապարակի վրա:

ՓՈԳՐ ԲԱՆԿԱՌԹԵԱՄԲ սեղանի ձէլը, ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏՆԻ փաճառվում է ԲԱԿԱՐՈՎԻ մօտ վերջիշաղկ երեք ԳՈՐԾԱՆԵՐՈՒՄ:

4—10

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ԲԱՆԿԻ ԹԱՏՐՈՆ

ԱՅՍՈՐ, 21 ՄԱՐՏԻ, ՀԻՆԳՆԱԲԹԻ,

ԱՆՆԱ ԺԻԻԴԻԿ

Երկրորդ անգամ կը ներկայացնէ Պարիզում մեծ աջողութիւն ունեցած և իրան ժիւղիկ համար հեղինակած

ՓՈԳՐԻԿ ԲԱՐՈՇԷՍՍԱ

ՕՊԵՐԵՏԸ

ՈՐԲԱՐ, 22-ին ՄԱՐՏԻ

Վերջին ներկայացումը: ԱՆՆԱ ԺԻԻԴԻԿ Երկրորդ անգամ կը ներկայացնէ „ՆԻՆԵՐ“ օպերէտը: Սկիզբը 8 ժամին երեկոյեան:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ 1890 թւին արդեւ 1889 ամառ իմ զործունէութեանս հաշիւը (տես „Մշակի“ № 31): Այժմ աւելորդ չեմ համարում ներկայացնել 1890 թւի հաշիւը: 1890 թւի յունվարի 1-ին, Թէրաքի ս. Գէորգ մայր-եկեղեցին ունէր 582 ռ. 57 կօպ. զրամազուր: 1890 թւի ընթացքում եկեղեցին ունեցել է 328 ռ. 95 կօպ. մուտք: Մայր դուռնի հետ կը լինի 911 ռ. 52 կօպ. 1890 թւին եկեղեցին ծախսել է 293 ռ. 95 կօպ. ծախսը դուրս գալով մնում է առ 1-ն յունվարի 1891 թ. 617 ռ. 57 կօպ. Այս դուռնից 600 ռ. գանձում է պետական բանկում շահեցողութեամբ, իսկ մնացած 17 ռ. 57 կ. ինձ մօտ ընթացիկ ծախսերի համար:

Երեկոյեան Թէրաքի ս. Գէորգ մայր-եկեղեցու՝ Եազոր Սիմօնեանց

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿՆ Է ԵՒ ՇՈՒՏՈՎ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԷ

ՀԱՆՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԲԺՇԿԱՐԱՆԻ

Առաջին տետրակը: Բովանդակութիւն: Աղբ.—Յառաջան.—Միկրօնիկի ընդհանուր տեսութիւնը. Սրիթայ բժաւոր փարակիչ հիւանդութիւններ: 1) Գուրթէ (Скарлатина), 2) Կարմրուկ (Корь), 3) Օսպա (Оспа), 4) Օսպա հիւանդութիւն (Оспопрививание), 5) Կարմիր քաւի (Рожь), 6) Բժաւոր ափ (Сыпной тиф), 7) Գէլ-գէլի ֆեցիկան միջոցներ և նրանց զործանութեան եղանակը:

Հանրամատչելի բժշկարանը կը հրատարակի երկու հատորով իւրաքանչիւր հատորը բաղկացած կը լինի 22—23 տպագրական թերթից (44 տող իւրաքանչիւր էրեսում, 6 1/2 կկարգաւ տողերի երկայնութիւնը, 10 № տառերով):

Յիւլիօրգիական և հիւանդաբանական երկոյթներ տեսութիւնը, որով պէտք է սկսվել հանրամատչելի բժշկարանի տպագրութիւնը, ու զարգարված լինել մօտ 70 պատկերներով, յետաձգեցի՞ր առաջին հատորի վերջում տպագրելու: Եթէ մեր նախկին յայտարարութեան համաձայն բաժանորդների թիւը մինչև մայիսի 15-ը 500-ի չը հասնէ, մենք ստիպված կը լինենք դիմել հրատարակել առանց պատկերների և կամ մի քանի պատկերներով: Թիւրիմացութիւնների առաջին առնելու համար, երկրորդ հատորի վերջում կը գտնուի՞ր բոլոր բաժանորդների ցուցակը:

Բաժանորդագրութիւնը չարունակվում է. 45 թերթից 720 երեսից բաղկացած երկու հատորի գինը երեք ռուբլի է. մեր բաժանորդները հրատարակութիւնը կը ստանան մաս մաս, 5—8 թերթի, իւրաքանչիւր տետրակով:

Մեր հասցէն. Յ. Գոր. Թիֆլիս, Դոկտոր Եմիլիան Գրիգորի Նիկիցի Երթ-Գրիգորյան. Տաքերայա սուկա, № 7.

Բժշկապետ Տէր-Գրիգորեանց (Թիֆլիսեցի)

„ՄԵՇՈՒՆԱՅ“

ՄԿՆԵՐ ԿՈՏՈՐԵԼԻ ՐԻՍ ԳՈՒՏԱՆԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Գլխաւոր պահեստը գտնվում է Թիֆլիսում և Բաղուս, Բարձրագոյն հաստատված դիւրաման ապրանքների վաճառման կովկասեան ընկերութեան մօտ:

27—50 (5)

ԳՐՈՒԹՅՈՐ Ա. ՇՏԵԼԵԻՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ԱՅԱՄՆԵՐԻ ՑԱԻՒ ԵՒ ՓՅԱՆԱԼՈՒ ԴԵՍ

ՊՅՈՒԼԵԱՆ ԱՅԱՄՆԱԴԵՂ ԿԱԹՈՒՆԵՐ 50 ԿՈՊ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԿՈՎԱՆԵՆԱՆ ԱՅԱՄՆԱՅԻՆ ԷԼԻԿՍԻՐ 80 ԿՈՊ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԱՅԱՄՆԱՅԻՆ ՓՈՇԻ 30 ԿՈՊ.

ԳԻԻԱԻՈՐ ՊԱՀԵՍՏ

ԹԻՖԼԻՍԻՄ Գեղարդարական ապրանքների կովկասեան ընկերութեան մէջ և պ. պ. Շահ-պարոնեանցի, Մակկերի, Սէնչե-կովսկու և Ագմուրովի գեղարաններում:

52—52 (4)

УЗНЫЯ КАПЛИ: КОР. 50 К.

УЗНОЙ ПОРОШОК: КОР. 30 К.

УЗНОЙ ЭЛИКСИР: ФЛ. 80 К.

А. ШТЕХЕРЪ

ВЫСОЧАЙШЕ УТВЕРЖДЕННОЕ

ТОВАРИЩЕСТВО

МЕХАНИЧЕСКАГО И ЧУГУННО-ЛИТЕЙНАГО ЗАВОДА

БЕЛЛИНО-ФЕНДЕРИХЪ

ВЪ ОДЕССѢ.

Складъ и производство сельско-хозяйственныхъ и заводскихъ машинъ и орудій, какъ-то.

Постоянныхъ паровыхъ машинъ и котловъ разныхъ системъ и силъ, Мукомольныхъ мельницъ и всякаго рода принадлежностей къ нимъ. Щеретовыхъ, вальцовыхъ поставовъ крупосѣекъ, буратовъ и всякихъ другихъ мельничныхъ машинъ системы Г. Даверио. Лѣсопильныхъ станковъ съ пилами. Конныхъ молотилокъ, и приводовъ, вѣялокъ, соломорѣзокъ, кукурузныхъ молотилокъ—ручныхъ, конныхъ и паровыхъ Прессовъ для винограда и сѣна. Маслобоекъ, брандспойтовъ и пасовъ. Конныхъ граблей «Голливортъ».

Производство котельныхъ работъ и отливка изъ чугуна и мѣди.

Выполнение всякаго рода заказовъ для паровыхъ вальцовыхъ мельницъ, винокуренныхъ, пивоваренныхъ, сахарныхъ и другихъ заводовъ, вагоны для конножелезныхъ дорогъ.

Складъ локомотивовъ, паровыхъ молотилокъ, конныхъ молотилокъ со штифтовыми барабанами и конныхъ приводовъ известной фирмы Клейтонъ и Шутливортъ въ Линкольнѣ, и Вѣнѣ.

Главный складъ жатвенныхъ машинъ и косилокъ «Желѣзная рама» и «Континенталь» Джонстона.

Единственный складъ вальцовыхъ станковъ Г. ДАВЕРИО въ Цюрихѣ.

Заводъ имѣетъ свой собственный эллингъ для постройки пассажирскихъ и буксирныхъ пароходовъ, паровыхъ катеровъ, баржъ и проч. и принимаетъ заказы на поднятіе на эллингъ судовъ для исправленія или окраски подводныхъ частей и ихъ корпусовъ.

Агентъ въ Ростовѣ н/Д. Г. Я. Золотухинъ, Николаевскій пер. д. Арт. Яблокова, противъ Реальнаго училища кв. № 8.

53—100 (4. 2)

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱԴՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Բ. ՆԻՍԱՍԱՐԻԱՆԻ

(Կովկաս, Վորոնոյի արձանի հանգի)

Հիւանդներին ընդունում են առանց օր, բացի կրակի օրերից:

ԱՌԱՌՈՅՆԵՐԸ

ՆԱԽԱՍԱՐԻԱՆ—10—11 ժ. վիրաբուժութեան (և առանցապիսի) սիֆիլիսի և աչքապիսի րոնիկոզի սիֆիլիսի և 11 ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց ց.

ԿԻՆԻՔԻԿ ԻՍԱՀԱԿԱՆ—11 1/2—12 ժ. կանանց և երեխայոց ց.

ԿԻՆԻՔԻԿ ՍՈՒՌԻԱՐԻԱՍԿԱՅԱ—12—12 1/2 ժ. կանանց և ներքին ց.

ՊՐՈՏԱՍԿԻԿ—12—1 ժ. անկողնի, կոկորդի և զիլի ց.

ԿԱՐԱՊԵՏԱՆ—12 1/2—1 ժ. ներքին և երեխայոց ց.

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

ԳԱՂՈՍՏԻԿ—5—6 1/2 ժ. կաշուի ցաւերի, սիֆիլիսի և վիրաբուժութեան.

ՓՈՂԻՆԵԱՆ—5—6 ժ. ներքին, երեխայոց և չլայն ց. (էլեկտրաբերական)

ՆԱԽԱՍԱՐԻԱՆ—6—7 ժ.

Վճար—50 կ. համալորձողի (կոնսիլիումի) համար առանձին

Հիւանդանոցի վերանորոգւմը բժշկապետ Նաւասարդեան